

Linjaukset suurten raideliikenneinvestointien edistämiseksi

Liikenne- ja viestintäministeri Sanna Marin
10.9.2019

LV LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ

Neuvottelut suurten raideliikennehankkeiden edistämiseksi käyntiin

- Käynnistetään neuvottelut Turun tunnin juna -hankeyhtiön sekä Suomi-rata-hankeyhtiön perustamiseksi.
- Hankeyhtiöiden toimialana ja tehtävänä on hankkeisiin liittyvä suunnittelu ja sen rahoittaminen rakentamisvalmiuteen saakka.
- Yhtiöiden perustaminen edellyttää, että niihin tulee omistajiksi myös muita hankkeesta hyötyviä julkisyhteisöjä tai julkisesti omistettuja yhteisöjä. Hankeyhtiöissä voisi olla myös muita osakkaita edellyttäen, että yhtiössä säilyisi julkisomisteinen määränemmistö.
- Osakassopimusneuvotteluja käymään ja muita valmisteluja ohjaamaan perustetaan hankkeiden taloudellisten merkittävyyden vuoksi LVM:n ja VM:n neuvotteluryhmä, joka toimii LVM:n johdolla.
- Hankkeita ei eroteta koko väyläverkoston kehittämisestä ja 12-vuotisesta liikennejärjestelmäsuunnittelusta, jotta kustannustehokkaimmat ja toimivimmat ratkaisut tulevat käytäntöön.

Itäisen yhteyden edistäminen

- Liikenne- ja viestintäministeriö on käynnistänyt selvityksen ja vertailun itäisen nopean yhteyden linjauksesta.
- Nopeaa itäisen suunnan raideyhteyttä edistetään yhteistyössä alueen toimijoiden kanssa.
- Päätöksiä asiassa voidaan tehdä, kun selvitys valmistuu. Selvityksen arvioitu valmistumisaika on keväällä 2020.

Kolme suuntaa

Turun tunnin juna

Hinta-arvio: noin 2,4-2,8 mrd. €

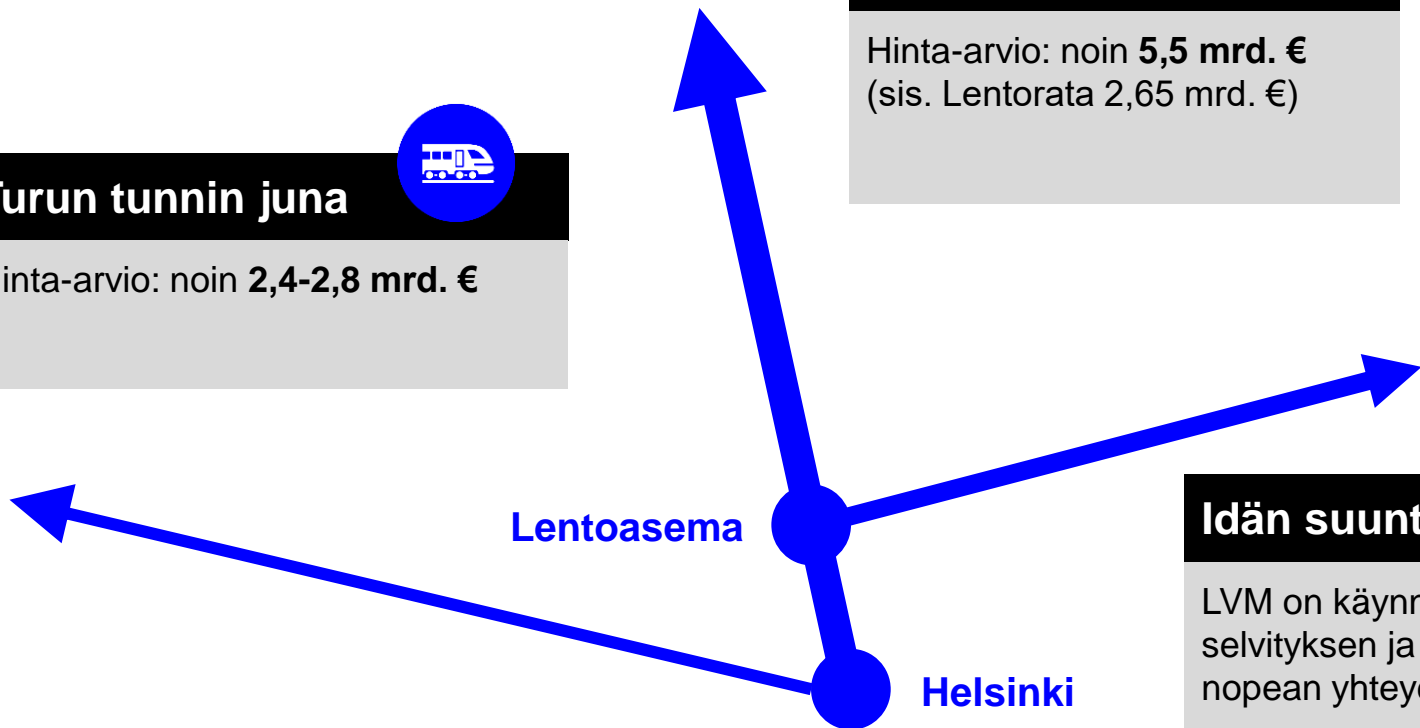
Suomi-rata

Hinta-arvio: noin 5,5 mrd. €
(sis. Lentorata 2,65 mrd. €)

Idän suunta

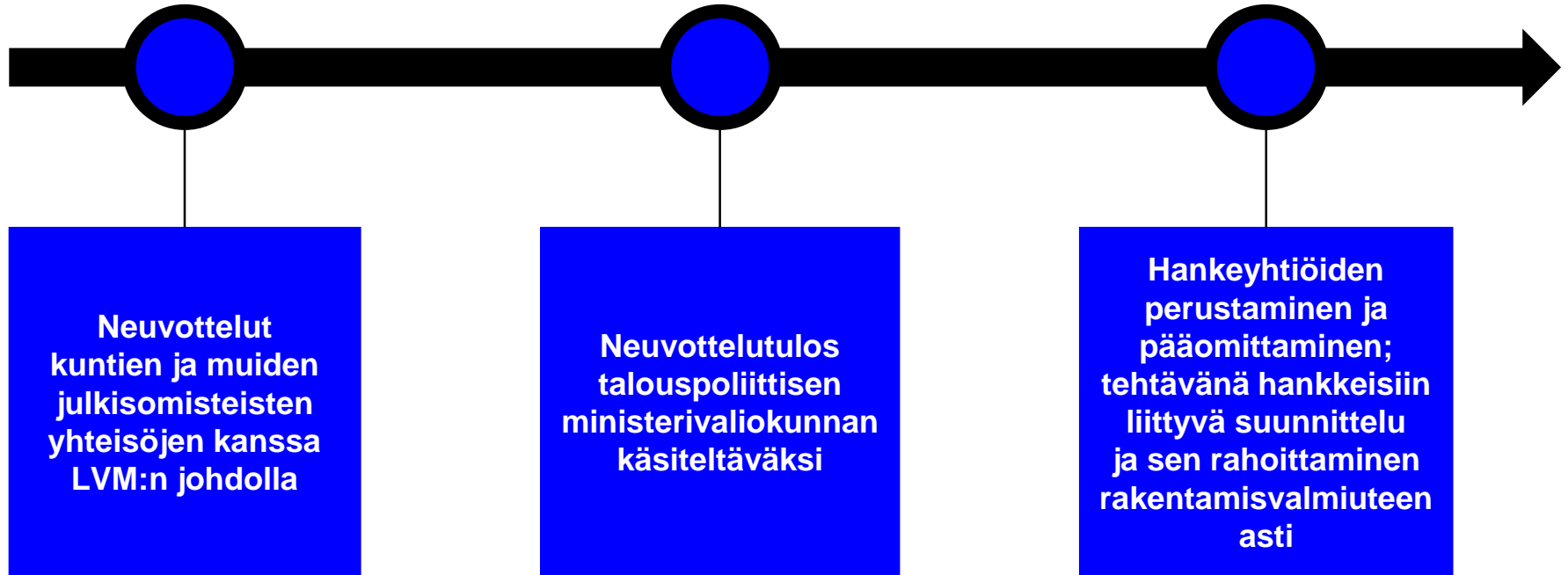
LVM on käynnistänyt selvityksen ja vertailun itäisen nopean yhteyden linjauksesta

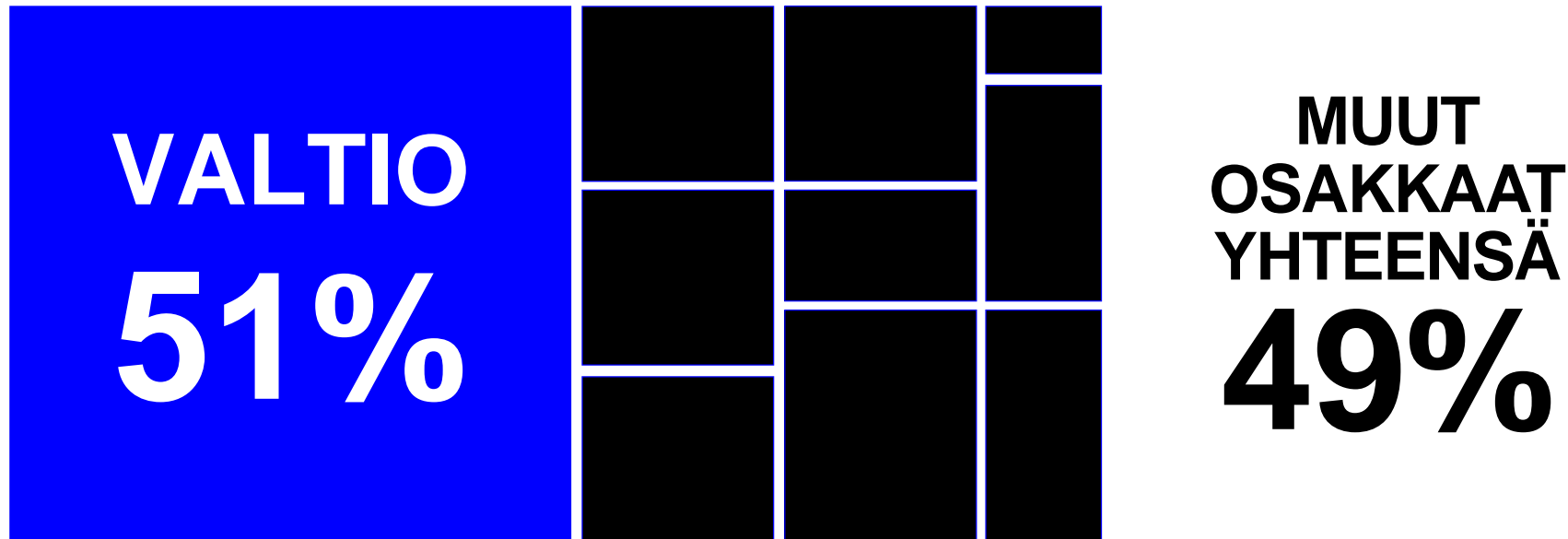
Lentoasema

Helsinki

Neuvottelujen kautta kohti hankeyhtiöitä ja suunnittelua

Hankeyhtiöiden omistajuus

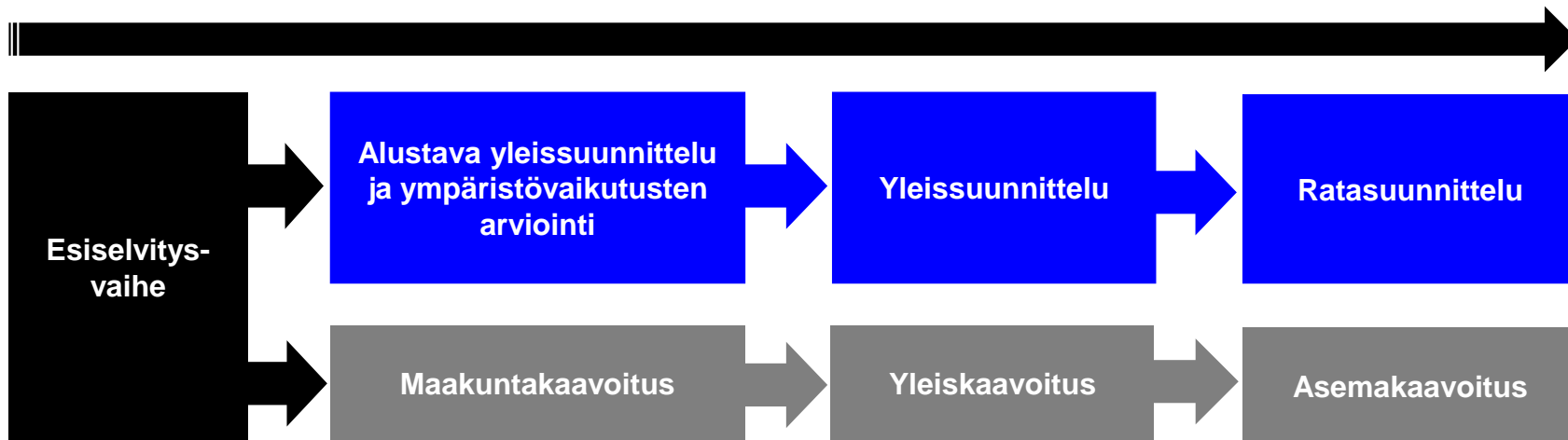

Valtion pääomitus

- Osakassopimusten hyväksymisen jälkeen valtiolla on valmius pääomittaa hankeyhtiöitä seuraavasti:
 - Suomi-rata 76,5 milj. euroa
 - Hankeyhtiö Turun tunnin juna 38,25 milj. euroa
- Valtion pääomituksella katettaisiin 51 prosenttia infrastruktuurihankkeiden suunnittelun arvioiduista kustannuksista sekä muista yhtiön toiminnan edellyttämistä kustannuksista.

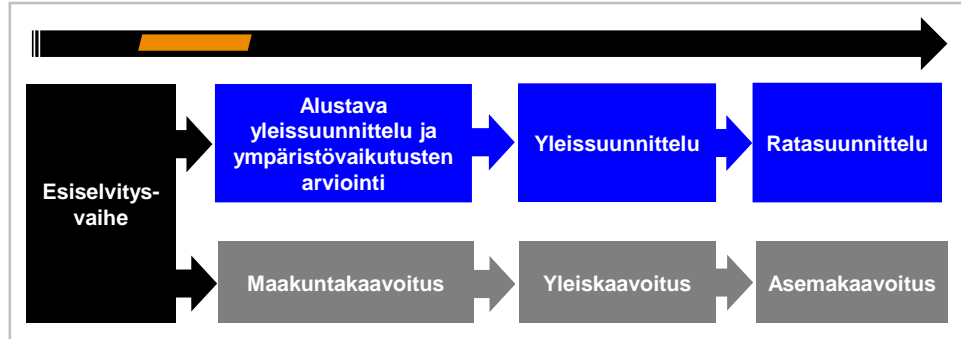
Ratahankkeiden suunnittelu

- Yksittäisen hankkeen suunnittelu kestää esiselvitysvaiheen jälkeen **noin 6-8 vuotta**.
- Mahdolliset **valitusajat voivat viivästyttää** suunnittelua useilla vuosilla.
- **Ratasuunnittelu sekä kaavoitus** kulkevat rinnakkain.

Suomi-rata (Päärata)

- Suomi-rata koostuu Helsingin ja lentoaseman välisestä uudesta kaukojuna liikenteelle tarkoitetusta Lentoradasta sekä lentoaseman ja Tampereen välisestä ratayhteydestä.
- Hankekokonaisuuden suunnittelukustannukset ovat arviolta 150 miljoonaa euroa (josta Lentoradan osuus n. 45-50 ME). Lentoradan koko suunnittelu voisi nopeimmillaan kestää n. viisi vuotta.
- Investointivalmius olisi mahdollista saavuttaa aikaisimmillaan vuoteen 2025 mennessä Lentoradan osalta sekä 2020-luvun lopulla Lentoaseman ja Tampereen välisen ratakäytävän osalta.
- Helsinki-Tampere-yhteysvälin kehittämiseksi suunniteltujen hankkeiden (Lentorata ja Lentoasema-Tampere-ratakäytävä) kokonaiskustannukset ovat alustavien arvioiden mukaan noin 5,5 miljardia euroa.

- Lentorata on suunnittelussa Lentoaseman ja Tampereen väliä pidemmällä, sillä se on jo tunnistettu Uudenmaan maakuntakaavassa. Varsinainen radan suunnittelu ei ole käynnissä, mutta edellytykset alustavan yleissuunnittelun ja YVA:n aloittamiseksi ovat olemassa.
- Lentoaseman ja Tampereen välisen yhteyden kehittämisen ensimmäisenä askeleena on esiselvitys sisältäen mm. teknisten reunaehtojen ja linjausvaihtoehtojen (mm. nykyisen pääradan hyödyntäminen sekä uudet linjaukset) arvion. Tämän jälkeen on mahdollista käynnistää varsinaiset kaavoitus- sekä ratasuunnitteluprosessit.

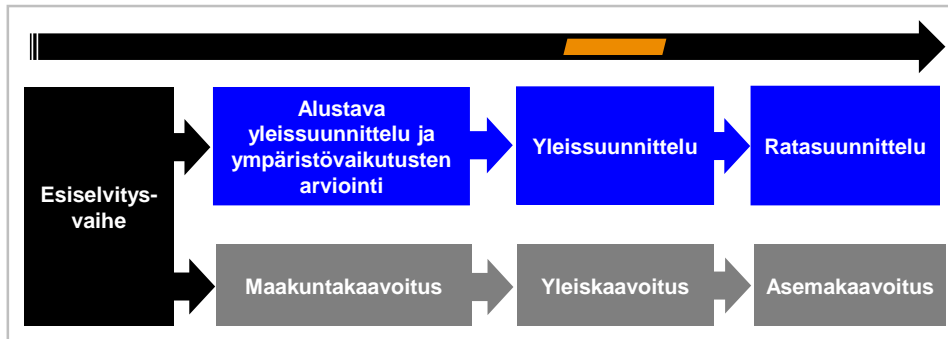
Pääradan laajennukset

- Liikenne- ja viestintäministeriö on esittänyt budjettiriiheen hallitusohjelmassa linjattujen päärataa kytkeytyvien yhteysvälien nopeuttamista ja parantamista väleillä Seinäjoki-Vaasa, Tampere-Jyväskylä ja Tampere-Pori.

Turun tunnin juna

- Turun tunnin junan suunnittelukustannukset ovat vuoden 2020 jälkeen n. 75 miljoonaa euroa, eli suunnittelukustannukset ovat kokonaisuudessaan n. 115 miljoonaa euroa. Valtio on jo sitoutunut rahoittamaan Väyläviraston suunnittelua 40 milj. eurolla.
- Turun tunnin juna -hanke jakautuu kolmeen kokonaisuuteen kustannusarvioineen seuraavasti:
 - Espoo–Salooikorata, 2 MRD
 - Salo–Turku-kaksoisraide, 390 ME
 - Turun ratapihat (1. vaihe), 80 ME

- Merkittävin yhteysväli on uudessa ratakäytävässä kulkeva Espoo –Saloo -rata, mikä on tällä hetkellä yleissuunnitteluvaiheessa (arvioitu valmistumisaika v. 2020). Rakentamista koskeva päätös voitaisiin tehdä arviolta 2025 tai 2026 aikana.
- Salo-Turku-kaksoisraiteen osalta seuraavat vaiheet ovat ympäristövaikutusten arviointi (YVA) sekä ratasuunnittelu. Turun ratapihan kehittäminen sekä Salo-Turku-kaksoisraiteen osalta toteutetaan ratasuunnitelmat ja rakentamisvalmius saavutetaan hankkeiden osalta vuoden 2021 aikana.

Espoon kaupunkirata edellytysinvestointi Turun tunnin junalle

- Espoon kaupunkiradan osalta on jo olemassa valmis ratasuunnitelma sekä asemakaavoitus, joka vaatii pieniä täsmennyksiä Kauklahten aseman suunnitelmien osalta.
- Espoon kaupunkiradan alustava kustannusarvio on 275 milj. euroa.
- Espoon kaupunkirata on hankevaiheistuksen osalta selvästi edellä muita hankeyhtiöiden toimialaan ja tehtäviin kuuluviksi mainittuja tehtäviä.
- Tämän vuoksi Espoon kaupunkiradan jatkon osata ratkaisut tehtäisiin maankäytön, asumisen ja liikenteen, eli MAL-sopimusmenettelyn yhteydessä.

Hankeyhtiöt ja EU-rahoitus

CEF-täydennyshaut

- Syksyllä 2019 sekä syksyllä 2020 avataan todennäköisesti **CEF-täydennyshaut** (ns. re-flow). Jaettava rahamäärä on arvion mukaan n. 700 miljoonaa euroa. CEF-täydennyshaussa Suomen saanti on mahdollista Turun tunnin junan sekä mahdollisesti Suomi-radon suunnittelulle.
- Tuen saamisen edellytyksenä todennäköisesti on se, että tuettavien hankkeiden tulisi valmistua **vuoden 2023 loppuun mennessä**.

Seuraava EU:n monivuotinen rahoituskehys

- Seuraavasta **EU:n monivuotisesta rahoituskehuksesta** (MFF) vuosille 2021-2027 on tarkoitus sopia syksyn 2019 aikana.
- CEF-rahoituskierrroksesta (aikataulu ja jaettava rahasumma) päätetään syksyllä 2020 ja ensimmäinen seuraavan rahoituskauden CEF-tukihaku järjestetään vuoden 2021 aikana niin, että hakemusten jättöpäivä ajoittuu vuoden 2021 loppupuolelle.
- Tämän hetkisen tiedon mukaan jaettava rahapotti on n. 12 miljardia euroa vuosille 2021-2027. Suomen saantia on vaikea ennustaa, mutta sen arvioidaan voivan olevan vähintään 200 miljoonaa euroa, jos tukikelpoisia suunnittelu- ja rakennushankkeita on käynnistettävissä.

Kiitos!

lvm.fi, [@MarinSanna](https://twitter.com/MarinSanna)

LVM LIIKENNE- JA
VIESTINTÄMINISTERIÖ